PIERWSZA ŁAWKA · 40 ZADAŃ DO LEKTURY · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027 · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Artysta (Mrożek) – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

40 zadań w formule CKE do lektury obowiązkowej: fabuła i bohaterowie, gatunek, język, problematyka, konteksty, karta „jak na egzaminie” z argumentacją i planem wypracowania. Ramka „W pigułce”, klucz z zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Fabuła i bohaterowie** *Artysta* – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII	7 zad. 9 pkt
2	**Gatunek i kompozycja** *Artysta* – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
3	**Język, styl i fragment tekstu** *Artysta* – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII	6 zad. 7 pkt
4	**Problematyka i wartości** *Artysta* – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
5	**Konteksty i porównania** *Artysta* – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII	6 zad. 9 pkt
6	**Jak na egzaminie – zadania mieszane** *Artysta* – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Materiał zawiera **40 zadań typu egzaminacyjnego** do jednej lektury obowiązkowej w sześciu kartach: fabuła i bohaterowie, gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania oraz karta mieszana „jak na egzaminie”.
- Pierwsza karta zaczyna się od ramki **„W pigułce”** (o czym to jest, problematyka, bohaterowie, motywy, konteksty) – można od niej zacząć powtórkę.
- Formuły poleceń i punktacja są takie jak w arkuszach CKE (egzamin 10 maja 2027 r.). Od 2027 r. zadania mogą sprawdzać znajomość całych lektur także z klas IV–VI. Błąd rzeczowy dotyczący lektury oznacza 0 pkt za zadanie.
- Klucz na końcu zawiera zasady oceniania, przykładowe odpowiedzi i numer z brzmieniem wymagania z podstawy programowej.
- Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania i drukować karty osobno – np. jako kartkówkę albo pracę domową.

Materiał oryginalny przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027 (informator CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025, lista lektur obowiązkowych; podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r., Dz.U. 2024 poz. 996). Nie zawiera zadań z arkuszy CKE. Cytaty wyłącznie z utworów w domenie publicznej (wolnelektury.pl). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Fabuła i bohaterowie

Artysta – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

W pigułce

- **O czym to jest.** Kogut wyczytuje w gazecie, że cyrk szuka zwierząt, i postanawia się zgłosić. Przed dyrektorem udaje lwa – na wszelki wypadek tygrysa. Dyrektor, wysłuchawszy jego ryku, proponuje mu rolę koguta. Obrażony Kogut odmawia, a w drodze powrotnej Lis kwituje całą sprawę ironiczną uwagą.
- **Problematyka:** ambicja a rzeczywiste możliwości; brak samokrytycyzmu i pycha; udawanie kogoś, kim się nie jest; ironia wobec pozornych „artystów".
- **Bohaterowie**

Postać	Kim jest, jaki jest
Kogut	Zarozumiały, marzy o sławie i pieniądzach; nie zna swoich możliwości i obraża się na prawdę.
Lis	Towarzysz Koguta; wypowiada ironiczną puentę.
Narrator	Opowiada w 1. osobie, towarzyszy Kogutowi i Lisowi – świadek zdarzeń.
Dyrektor cyrku	Rzeczowy; nie wyśmiewa Koguta, tylko proponuje mu rolę zgodną z tym, kim jest.

- **Motywy**

Motyw	Jak występuje w lekturze
Artysta	Kogut nazywa siebie artystą, ale nie umie przyjąć oceny.
Zwierzęta jak ludzie	Jak w bajce – zwierzęta to typy ludzkie.
Marzenia	Plany o sławie i karierze za granicą snute po drodze.

- **Konteksty:** Mrożek – prozaik, dramatopisarz i rysownik satyryczny; utwór należy do cyklu opowiadań o Kogucie i Lisie, w których występuje też narrator „ja". Krótkie opowiadanie satyryczne z puentą, bliskie bajce (zwierzęta – alegoria ludzi). Postawę Koguta można porównać z Neronem z *Quo vadis*, który uważał się za wielkiego artystę.

Jak wykorzystać w wypracowaniu

Przykład 1. Temat: Czy ambicja zawsze pomaga w osiągnięciu celu?
Argument: ambicja bez realnej oceny siebie prowadzi do porażki. Przykład: Kogut chce występować jako lew, a gdy dyrektor proponuje mu rolę koguta, obraża się i zostaje bez pracy.

Przykład 2. Temat: Czy warto znać swoje mocne i słabe strony?
Argument: kto zna swoje możliwości, wybiera zadania na swoją miarę. Przykład: gdyby Kogut przyjął propozycję dyrektora, mógłby występować w cyrku; pycha odebrała mu tę szansę.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Kogut postanawia zgłosić się do cyrku, ponieważ ___ / 1 pkt

A. namówił go do tego Lis.

B. od dawna chciał zostać artystą.

C. dyrektor osobiście go zaprosił.

D. chciał pomóc Lisowi znaleźć pracę.

2 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Gdy Kogut przedstawia się jako lew, dyrektor cyrku ___ / 1 pkt

A. okazuje zdziwienie i pyta, czy Kogut jest tego pewien.

B. wyrzuca go z cyrku.

C. od razu przyjmuje go do pracy.

D. wzywa tresera lwów.

3 **Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących opowiadania. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Rozmowa z dyrektorem odbywa się na świeżym powietrzu, gdy rozkłada się namiot cyrkowy.	**P**	**F**
2. Dyrektor uznaje ryk Koguta za niezły, ale stwierdza, że są lepsze lwy.	**P**	**F**

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

W opowiadaniu Kogut jest bohaterem ___ / 1 pkt

A. epizodycznym – pojawia się tylko w jednej scenie.

B. zbiorowym – reprezentuje całą grupę zwierząt.

C. głównym – wokół jego starań o pracę w cyrku toczy się cała akcja.

D. drugoplanowym – ważniejszy jest dyrektor cyrku.

5 **Kogut odmawia, tłumacząc, że nie zamierza grać ptaka, by kogoś zabawić. Wyjaśnij, dlaczego to tłumaczenie jest niekonsekwentne – sprzeczne z jego wcześniejszym zachowaniem – i co naprawdę mu przeszkadza.** ___ / 2 pkt

6 **Wskaż jedną zaletę Koguta i uzasadnij ją przykładem z utworu.** ___ / 2 pkt

Gatunek i kompozycja

Artysta – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 10 pkt

Przypomnij sobie

- **Gatunek literacki** – grupa utworów o wspólnych cechach; jeden utwór może łączyć cechy kilku gatunków.
- **Kompozycja** – układ części utworu: początek, rozwinięcie akcji, zakończenie.
- Zakończenie często decyduje o tym, jak odczytamy całość – czytaj je szczególnie uważnie.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Artysta ma jeden wątek, ponieważ ___ / 1 pkt

A. opowiada o całym życiu Koguta od narodzin.

B. obok historii Koguta rozwija się osobna historia Lisa.

C. każda część ma innego bohatera głównego.

D. wszystkie zdarzenia dotyczą jednej sprawy – próby zatrudnienia Koguta w cyrku.

2 ***Artysta* to bardzo krótki utwór – cała historia mieści się na niespełna jednej stronie. Wskaż dwa skutki takiej zwięzłej budowy dla odbioru opowiadania.** ___ / 2 pkt

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
W odróżnieniu od tradycyjnej bajki Artysta ___ / 1 pkt

A. kończy się nagrodą dla bohatera.

B. jest napisany wierszem z rymami.

C. nie podaje morału wprost – wniosek czytelnik wyprowadza sam z ironicznego zakończenia.

D. ma narratora, który nie zna bohaterów.

4 **Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących budowy utworu. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Zdarzenia przedstawiono w kolejności, w jakiej się działy, bez cofania się w przeszłość.	**P**	**F**
2. Dużą część utworu zajmują rozbudowane opisy przyrody i miejsc.	**P**	**F**

Język, styl i fragment tekstu

Artysta – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 7 pkt

Przypomnij sobie

- **Środki stylistyczne** – zabiegi językowe, które czynią wypowiedź wyrazistą, np. epitet, porównanie, przenośnia, wyliczenie.
- Śmiech w utworze satyrycznym zwykle służy ocenie: pokazuje, co autor uważa za wadę.
- Utwór chroniony prawem autorskim omawiamy własnymi słowami – na egzaminie nie trzeba cytować.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Odpowiedź Lisa na końcu opowiadania ma formę ___ / 1 pkt

A. apostrofy do dyrektora.

B. rozkazu skierowanego do Koguta.

C. przysłowia ludowego.

D. pytania retorycznego – nie wymaga odpowiedzi, wyraża ironiczną ocenę.

2 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Końcowa uwaga Lisa brzmi ironicznie, ponieważ ___ / 1 pkt

A. pozornie bronią Koguta, a naprawdę ośmieszają jego pychę.

B. Lis szczerze podziwia talent Koguta.

C. Lis nie słyszał rozmowy z dyrektorem.

D. Lis chce sam zostać artystą.

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Kogut nie chce udawać w cyrku koguta, choć sam jest kogutem. Taka sytuacja to ___ / 1 pkt

A. porównanie.

B. paradoks, z którego wynika komizm.

C. symbol zmienności losu.

D. inwokacja.

4 **Przedstawiając się dyrektorowi, Kogut wspomina nie tylko o lwie, lecz także o tygrysie. Wyjaśnij, co to mówi o Kogucie.** ___ / 1 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Problematyka i wartości

Artysta – Sławomir Mrożek · kl. VII–VIII

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

Przypomnij sobie

- **Wartości** – to, co dla człowieka ważne i czym kieruje się w swoich wyborach.
- **Ocena postaci** – opinia o postępowaniu bohatera poparta przykładem z utworu.
- **Stanowisko** – własne zdanie w sprawie; uzasadniamy je argumentami i przykładami.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.** ___ / 1 pkt

Kogut postąpiłby rozsądniej, gdyby kierował się przysłowiem

A. Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.

B. Apetyt rośnie w miarę jedzenia.

C. Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.

D. Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu.

2 **Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących wymowy utworu. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Utwór przekonuje, że marzenia same w sobie są czymś złym.	**P**	**F**
2. Z utworu wynika, że przyjęcie skromniejszej roli zawsze oznacza porażkę.	**P**	**F**

3 **Czy Kogut zasługuje na współczucie? Przedstaw swoje zdanie i uzasadnij je, odwołując się do utworu.** ___ / 2 pkt

4 **Kogut przychodzi do cyrku w towarzystwie Lisa i narratora. Wyjaśnij, jakie znaczenie dla Koguta ma to, że jego porażkę oglądają świadkowie.** ___ / 1 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Artysta (Mrożek) – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

Podgląd pokazał 7 z 22 stron. Pełna wersja: 22 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- 40 zadań typu egzaminacyjnego do lektury obowiązkowej „Artysta (Mrożek)" – w formule egzaminu ósmoklasisty 2027, z kluczem i zasadami oceniania.
- Sześć kart: fabuła i bohaterowie (z ramką „W pigułce"), gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania z innymi lekturami, karta „ja
- Zadania prawda/fałsz, wyboru, dopasowania, kolejności zdarzeń i otwarte – także argument do tezy, teza i plan wypracowania.
- Przy każdym zadaniu numer wymagania z podstawy programowej.
- Gotowe na powtórkę przed egzaminem, kartkówkę z lektury albo pracę domową – każdą kartę można wydrukować osobno.
- PDF do druku (22 stron) i DOCX do edycji (czarno-biały, gotowy do kserowania).
- Treść oryginalna; cytaty tylko z utworów w domenie publicznej.
- Pisownia według zasad od 1 stycznia 2026 r.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-artysta-mrozek-40-zadan